

Premi Nobel de Literatura

Patrick
Modiano

Carrer
de les
Botigues
Fosques

Traducció de Joan Casas

labutxaca

Patrick Modiano

Carrer de les Botigues Fosques

Traducció de Joan Casas

Premi Nobel de Literatura 2014

Proa
Barcelona

Títol original: *Rue des Boutiques Obscures*

© Éditions Gallimard, 1978

La primera edició en català d'aquesta obra es va publicar
a Proa l'any 2009

Primera edició en aquest segell: juny del 2016

© de la traducció: Joan Casas, 2009

© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.,
labutxaca

Fotocomposició: Víctor Igual

Impressió: QP Print

DIPÒSIT LEGAL: B. 9.171-2016

ISBN: 978-84-16600-12-0

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tots els drets reservats.

Jo no sóc res. Amb prou feines una silueta clara, aquell vespre, a la terrassa d'un cafè. Esperava que parés de ploure, un xàfec que havia començat a caure just quan l'Hutte se n'anava.

Hores abans ens havíem trobat per última vegada als locals de l'Agència. L'Hutte darrere la taula de despatx massissa, com sempre, però amb l'abric posat, de manera que tenies ben bé la impressió d'un comiat. Jo al seu davant, a la butaca de cuir reservada als clients. El llum d'opalina escampava una claror viva que m'enlluernava.

—Doncs ja ho veus, Guy... això s'ha acabat... —va dir l'Hutte amb un sospir.

Hi havia un dossier damunt l'escriptori. Potser el d'aquell homenet moreno d'ulls atabalats i cara botida, que ens havia encarregat que li seguíssim la dona. Ella es trobava a les tardes amb un altre homenet moreno, de cara botida, en una casa de cites del carrer de Vital, a tocar de l'avinguda de Paul Doumer.

L'Hutte s'acariciava la barba pensarosament, una barba canuda, rasa, però que se li menjava les galtes.

Els seus ulls grossos, clars, miraven qui sap on. A l'esquerra de l'escriptori, la cadira de vímet on jo m'asseia a les hores de feina. Darrere l'Hutte unes prestatgeries de fusta fosca cobrien la meitat de la paret: hi havia arreglades guies de telèfons i anuaris de tota mena, dels últims cent cinquanta anys. L'Hutte m'havia dit sovint que eren unes eines de treball insubstituïbles de les quals no se separaria mai. I que aquelles guies i aquells anuaris constituïen la biblioteca més valuosa i més emocionant que es podia tenir, perquè a les seves pàgines hi havia repertoriats molts éssers, moltes coses, mons debolits, dels quals eren l'únic testimoniatge.

–Què en faràs de totes aquestes guies? –vaig preguntar a l'Hutte, assenyalant els prestatges amb un moviment ample del braç.

–Els deixo aquí, Guy. Conservo el lloguer del pis.

Va fer una ullada ràpida al seu voltant. Els dos batents de la porta que donava accés a la saleta del costat eren oberts i s'entreveia el canapè de vellut ratat, la xemeneia, i el mirall on es reflectien les rengleres d'anuaris i de guies, i la cara de l'Hutte. Els nostres clients tot sovint s'esperaven en aquella saleta. Una catifa persa protegia el parquet. A la paret, ran de finestra, hi havia una icona penjada.

–Què penses, Guy?

–No res. Dius que et quedes el pis?

–Sí. Baixaré a París de tant en tant, i l'Agència em farà de refugi.

Em va allargar l'estoig de cigarrets.

–Ho trobo menys trist, conservar l'Agència tal com estava.

Feia més de vuit anys que treballàvem plegats. Aquella agència de policia privada l'havia creada ell mateix, el 1947, i havia treballat amb moltes més persones abans de fer-ho amb mi. El nostre paper era proporcionar als clients allò que l'Hutte anomenava «informacions mundanes». Els tractes els fèiem, com ell solia repetir, entre «gent de món».

–Vols dir que hi sabràs viure, a Niça?

–I tant.

–No t'hi avorriràs?

Va bufar el fum del cigarret.

–Un dia o altre ens hem de retirar, Guy.

Es va aixecar feixugament. L'Hutte deu pesar més de cent quilos i fa un metre noranta-cinc d'alçada.

–El tren surt a les nou menys cinc. Tenim temps de fer una copa.

Em va precedir pel passadís que dóna al rebedor. Aquest té una curiosa forma ovalada i les parets d'un beix destenyit. A terra hi havia una cartera negra, tan plena que no es podia tancar. L'Hutte la va agafar. La duia sostenint-la amb la mà.

–No tens maletes?

–Ho he fet enviar tot per recader.

L'Hutte va obrir la porta d'entrada i jo vaig apagar el llum del rebedor. Al replà, l'Hutte va vacillar un ins-

tant abans de tancar la porta, i aquell clac metàl·lic em va pessigar el cor. Marcava la fi d'un llarg període de la meua vida.

—No t'amarguis, sents, Guy? —em va dir l'Hutte, i es va treure de la butxaca de l'abric un gran mocador per eixugar-se el front.

A la porta encara hi havia la placa rectangular de marbre negre que duia inscrit amb lletres daurades i lluentes:

C.M. HUTTE

INVESTIGACIONS PRIVADES

—La deixo —em va dir l'Hutte.

Després va passar la clau.

Vam seguir l'avinguda de Niel fins a la plaça de Pereire. Era fosc i, encara que ja entràvem a l'hivern, l'aire era tebi. A la plaça de Pereire vam seure a la terrassa del Des Hortensias. A l'Hutte li agradava aquell cafè, perquè les cadires eren de boga, «com abans».

—I tu, Guy, què penses fer? —em va demanar després de beure un glop de conyac amb aigua.

—Jo? Segueixo una pista.

—Una pista?

—Sí. Una pista del meu passat...

Vaig pronunciar aquesta frase amb un to pompós que el va fer somriure.

—Sempre he pensat que algun dia el retrobaries, el teu passat.

Aquesta vegada parlava seriosament, i em va com-
moure.

–Però, mira què et dic, Guy, no sé si val la pena...

Va guardar silenci. En què devia pensar? En el seu,
de passat?

–Et dono una clau de l'Agència. Hi pots passar de
tant en tant. Em faries feliç.

Em va donar una clau que em vaig desar a la but-
xaca dels pantalons.

–I telefona'm a Niça. Tingue'm al corrent... d'això
del teu passat...

Es va posar dret i em va encaixar la mà.

–Vols que t'acompanyi al tren?

–Oh no... no... És tan trist...

Va sortir del cafè d'un salt, sense girar-se, i jo vaig
notar una sensació de buidor. Aquell home havia
comptat molt per a mi. Sense ell, sense la seva ajuda,
em pregunto què hauria fet jo, ara fa deu anys, quan
bruscament em va colpir l'amnèsia i anava a les pal-
pentes en la boira. El meu cas el va tocar, i gràcies a les
seves nombroses relacions, fins i tot em va aconseguir
una identitat.

–Aquí tens –em va dir obrint un sobre gros que
contenia un carnet d'identitat i un passaport–. Ara et
dius Guy Roland.

I aquell detectiu que jo havia anat a consultar per-
què posés la seva habilitat a la recerca de testimonis o
de rastres del meu passat va afegir:

–Benvolgut Guy Roland, d'ara endavant no miris més enrere i pensa en el present i en el futur. Si vols, pots treballar amb mi...

Si jo li queia simpàtic era perquè ell també –això ho vaig saber més tard– havia perdut els seus, de rastres, i tota una part de la seva vida havia desaparegut de cop, sense que en subsistís el més mínim fil conductor, el més mínim vincle que el pogués relligar encara amb el passat. Perquè, què hi ha en comú entre aquest home vell i apersonat que veig allunyar-se en la nit, amb l'abric ratat i la gran cartera negra, i el jugador de tennis d'antany, aquell baró bàltic ros i ben plantat, Constantin von Hutte?